

**A magyar számlázási rendszer
egyszerűsítésének javaslatvezete
átfogó tanulmány keretében**

2009. december – 2010. március

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Unió egyik jelentős célkitűzése, hogy a kis és középvállalkozások adminisztratív terheit csökkentse. Ennek keretében született az elektronikus számlakibocsátás feltételeit meghatározó **2006/112 EK irányelv is** (továbbiakban: *direktíva*). Ennek fontos momentuma a számlázás módjának megreformálása, amelynek egyik része az adattartalom ésszerűsítése (egyszerűsítése), másik tényezője pedig a papírmentes formák meghonosítása.

A jelenlegi hazai szabályozás a papír alapú számlakibocsátást preferálja, az elektronikus számlatovábbítást, illetve számla-kiállítást csak másodlagos jelleggel teszi lehetővé: **nem papír alapú számla vagy elektronikus aláírással hitelesítve vagy az elektronikus adatszere rendszerében** (továbbiakban: *EDI*) bocsátható ki.

- a) Az első esetben az elektronikus számla adattartalmának sértetlenségét az elektronikus aláírásról szóló törvény szerinti fokozott biztonságú elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel kell biztosítani, amelyhez **egy külön hitelesítés-szolgáltató közreműködése szükséges**. Ez a mikro és kisvállalkozások forráshiányos gazdálkodásához viszonyítva jelentős anyagi befektetést és még a felhasználói szintű ismeretek megszerzéséhez is tetemes energiáfordítást igényel.
- b) Az **EDI rendszerben csak a számlakibocsátó és a vevő között zajlik az elektronikus adatszere**. Az elektronikus úton előállított és elküldött számlák **kontrolljaként ilyenkor a havi rendszerességgel készítendő összesítő jelentés szolgál**, melyet a számlakibocsátó **papír** alapon küld meg vevőjének. Az EDI-rendszerben történő elektronikus számlázás alkalmazásáról **a feleknek előre, írásban meg kell állapodniuk**.

A jelenleg hatályos ÁFA törvény sok ponton követi a direktíva előírásait. **További egyszerűsítés írna elő azonban a hazai számlázási rendszerben** az irányelv módosítására vonatkozó, az Európai Közösségek Bizottsága által 2008.01.28. napján kiadott, COM 2009/0009 CNS javaslat elfogadása (továbbiakban: */ÁFA/ direktíva módosítás tervezete*).

Jelen tanulmány részben ezen, részben egyéb egyszerűsítési lehetőség beépítését kívánja bemutatni, megvizsgálja a bevezetéshez kapcsolódó előnyöket és szakmai szempontból felsorolja azokat a megfontolandó szempontokat, amelyeket az egyszerűsítés bevezetésekor érdemes figyelembe venni. A tanulmány ennek keretében javaslatot tesz az un. „kisösszegű elektronikus számla” fogalmának bevezetésére, amelynek definíciója magába foglalná azokat a számlákat, amelyek továbbítására vonatkozóan a jogszabály felmentést engedne a biztonsági követelmények egy része alól. Ennek megfelelően eltörlésre kerülne a fokozott biztonságú elektronikus aláírás ill. az EDI rendszerben való adattovábbítás kényszere, a számlatovábbításhoz és a digitális archiváláshoz kapcsolódó, hátráltató kötelezettségek, mellyel a vállalkozások adminisztrációs terhei csökkennének és a hazai gazdaság versenyképessége növelhető lenne.

Az egyszerűsített elektronikus számlához kapcsolódó előnyök között – a teljesség igénye nélkül – kiemelendő, hogy:

- **gyorsabbá válna a piaci szereplők közötti számlaforgalom, egyszerűsödne a hibák kijavítása** és szorosabbá válna a vállalkozások és az ügyfelek közötti együttműködés;
 - csökkennének a papír alapú számlázás költségei, **olcsóbbá válna a vállalkozások fenntartása**;
 - egyszerűsödne a kisösszegű elektronikus számlák rendezése, **átláthatóbbá és világosabbá válna a könyvelés**;
 - **javulna a számviteli rend és a számviteli fegyelem, ill. a jogkövetési feltételei.**

A direktíva nyújtotta lehetőségek és a számviteli nyilvántartás hitelességének biztosítása céljából **megfontolandó továbbá olyan szűkítő kritériumok figyelembe vétele, amelyeknek – részleges vagy teljes kombinációban való – alkalmazásával csökkenthető a kisösszegű elektronikus számlakiállítás, illetve számlatovábbítás feltételeinek könnyítéséből fakadó bizonytalanság.** Ennek megfelelően az alábbi szempontok mérlegelését célszerű megfontolni:

- 1) **A számla továbbításának egyszerűsítése csak a banki átutalással rendezésre kerülő számlák esetében lenne megengedett.**
- 2) Olyan **összeghatár** bevezetése, amely korlátot jelent a számlakibocsátó számára és az **egyszerűbb** számlatovábbítás kizárólag ezen összeghatár alatti számlákra vonatkozna.

Az egyszerűsítés hazai bevezetésének egyik módja a **kisösszegű elektronikus számla önálló tagállami bevezetése, másik módja a direktíva módosítás tervezet elfogadásának bevárása,** majd a magyar jogszabály módosítási tervezetek előkészítése és módosítása az új irányelv előírásainak megfelelően. A módosított **jogszabályoknak** mindkét esetben **egyértelműeknek és átláthatóaknak** kell lenniük, amely elősegíti az adóalanyok számára a jogalkalmazást, ill. a jogkövetést, valamint **kielégíti az egyszerűség, közérthetőség és világosság** követelményeit is. Az egyszerűsített számlázás bevezetésének időbeli, opcionális elemeket is tartalmazó sorrendje a következő lehet:

- a) A bevezetés opcióinak, előnyeinek és hátrányainak előzetes mérlegelése, a jogalkotói támogatás biztosítása
- b) Érdekszövetségekkel, szakmai társulatokkal történő előzetes egyeztetés
- c) Hatástanulmány és felmérés készítése az alkalmazás gyakorlati lehetőségeiről, adott esetben figyelembe véve a környező Európai Unió országok gyakorlatát is
- d) Az egyszerűsített számlázással kapcsolatos szöveges jogszabálytervezet kidolgozása és a módosuló jogszabályok koherenciájának előzetes kialakítása
- e) A jogszabályok betérjesztése kormányzati, majd Parlamenti szinten
- f) A jogszabályok hatályba lépése után a gyakorlati visszajelzések figyelemmel kísérése, szükség esetén korrekció és jogszabály módosítás kezdeményezése

I. A TANULMÁNY CÉLJA

- Mutassa be az elektronikus számlázáshoz kapcsolódó Európai Uniós direktíva tervezetét és ismertesse az abból adódó lehetőségeket;
- térjen ki a magyar hatályos (jogszabály-konform) elektronikus számlázási gyakorlatra, annak korlátaira és részletezze annak jelenlegi hátrányait;
- demonstrálja az egyszerűsítés bevezetésének igényét elektronikus számlák továbbítása esetében és térjen ki az előnyökre a magyar gazdálkodói környezetben, rámutatva annak esetleges korlátaira;
- mérje fel az egyszerűsítés beépítési lehetőségét a jelenleg hatályos magyar szabályozásban;
- mutassa be a bevezetés feltételeit, a módosítások ill. a bevezetés időbeli ütemezését, kiemelve a megvalósítás következő lépéseit.

II. AZ ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EURÓPAI UNIÓS DIREKTÍVA TERVEZET BEMUTATÁSA ÉS AZ ABBÓL ADÓDÓ LEHETŐSÉGEK ISMERTETÉSE, A MAGYAR HATÁLYOS (JOGSZABÁLYKONFORM) ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁSI GYAKORLAT KORLÁTAI, HÁTRÁNYAI TÜKRÉBEN

Az elektronikus számlakibocsátás a mai gyakorlatban elválaszthatatlan a jelenleg hatályos ÁFA törvény rendelkezéseitől, függetlenül attól, hogy a 2006/112 EK rendelet megengedőbb vagy szigorúbb feltételeket határoz meg a számla kibocsátásával kapcsolatban. A jelenlegi szabályozás, úgy tűnik, nem képes elszakadni a papír alapú kísérő adminisztrációtól: Még a számláit elektronikusan, az elektronikus adatszere rendszerben (továbbiakban „EDI”) kiállító szolgáltatónak, termékértékesítőnek is rendszeresen papír alapú kimutatást kell küldenie partnereinek az elektronikusan generált számlák adatairól. A jelenleg hatályos ÁFA törvény sok ponton lekövette a direktívát, amely kijelöli a magyar szabályozás mozgásterét, azoknak a pontoknak a megfogalmazását, amelyeken az elektronikus számlázás és számlatovábbítás is egyszerűsödhet. A tisztánlátás kedvéért célszerűnek tartjuk a hatályos ÁFA tv. és a direktíva összevetését, a számlázás főbb pontjai tekintve.

- 1) Az 2006/112 EK direktíva és a hazai ÁFA szabályozás, számlázásra vonatkozó tételeinek összevetése

Az alábbi táblázat összefoglalja azokat a 2010. évben hatályos főbb magyar szabályokat és direktíva szövegeket, amelyek releváns kötelezettséggel és információval szolgálnak az elektronikus számlakiállítás és továbbítás szempontjából:

Paragrafus és cikkszám	Direktíva	2007. CXXIII tv. (Áfa tv)	Megállapítás
Direktíva: 217 cikk Áfa tv:-	217. cikk „E fejezet alkalmazásában „az elektronikus úton való továbbítás vagy rendelkezésre bocsátás”: a címzett részére adatok továbbítása vagy rendelkezésre bocsátása adathordozók céljára – beleértve a digitális tömörítést – elektronikus berendezés segítségével, valamint vezetékek, rádióátvitel, optikai technológiák vagy egyéb elektromágneses eszközök alkalmazásával.”	–	A magyar Áfa törvény nem határoz meg fogalom szinten sem olyan kötelezettséget, ami a számla továbbítási módjával lenne kapcsolatos. A magyar szabályozás ugyanis nagyon sarkítottan: - a számla kiállítási kötelezettségre - megjelenési formára (papíralapú vagy elektronikus) - a tartalmi elemekre helyezi a hangsúlyt.
Direktíva: 218 és 219 cikk Áfa tv: 168. §. és 174 paragrafus	A számla fogalma 218. cikk Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamok elfogadják a papír vagy elektronikus formában létező dokumentumokat vagy üzeneteket számlaként, ha azok megfelelnek az e fejezetben meghatározott feltételeknek. 219. cikk Számlának kell tekinteni bármely dokumentumot, amely kifejezetten és egyértelműen az eredeti számlára hivatkozik, vagy módosítja azt.	Számla fogalma 168. § (1) Számla: minden olyan okirat, amely megfelel az e fejezetben meghatározott feltételeknek. (2) A számlával egy tekintet alá esik minden más, az (1) bekezdéstől eltérő okirat is, amely megfelel a 170. §-ban meghatározott feltételeknek és kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja. 174. § (1) Számla papíron vagy elektronikus úton egyaránt kibocsátható. (2) Nyugta kizárólag papíron bocsátható ki.	A magyar szabályozás nagyrészt igazodik a direktíva szövegéhez, jóllehet szigorúbb az EK rendeletnél. A direktíva szerint az elektronikus számla akkor is megfelelőnek minősíthető, ha a számlára vonatkozó kötelezettséget tartalmazó dokumentumot vagy akár üzenetet bocsátanak ki, ami az eredeti számlára hivatkozik. Ez különbséget és egyben szigorúbb szabályozást jelent a hazai gyakorlatban, mivel ezt a formát az Áfa tv. nem ismeri el. (Hiszen a ráutaló üzenetben nem szerepelnek a tartalmi kellékek, a magyar szabályozás pedig a ráutaló

<p>Direktíva: 220,221, 222 és 223 cikk Áfa tv: 159-165 §</p>	<p>A számla kibocsátása <i>220. cikk</i> Minden adóalany köteles biztosítani, hogy az alábbi esetekben saját maga, vagy az, akinek részére a terméket értékesíti, illetve a szolgáltatást nyújtja, vagy egy, az adóalany nevében és megbízásából eljáró harmadik fél számlát bocsásson ki: 1. másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás; 2. a 33. cikkben említett termékértékesítés; 3. a 138. cikkben megállapított feltételekkel végzett termékértékesítés; 4. az 1., 2. és 3. pontban említett termékértékesítés teljesítését megelőzően a részére átadott (átutalt) előleg; 5. másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy által a szolgáltatás teljesítését megelőzően a részére átadott (átutalt) előleg esetén. <i>221. cikk</i> (1) A tagállamok számlaadási kötelezettséget írhatnak elő az</p>	<p>Számlakibocsátási kötelezettség 159. § (1) Az adóalany köteles - ha e törvény másként nem rendelkezik - a 2. § a) pontja szerinti termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője részére, ha az az adóalanytól eltérő más személy vagy szervezet, számla kibocsátásáról gondoskodni. (2) Az (1) bekezdés egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül az adóalany köteles számla kibocsátásáról gondoskodni abban az esetben is, ha <i>a)</i> részére egy másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy előleget fizet; <i>b)</i> részére az <i>a)</i> pont alá nem tartozó személy, szervezet előleget fizet, és <i>ba)</i> az előleg összege eléri vagy meghaladja a 900 000 forintnak megfelelő pénzüsszeget, illetőleg <i>bb)</i> egyéb, a <i>ba)</i> alpont alá nem tartozó esetekben pedig kéri a számla kibocsátását; <i>c)</i> belföldön kívül, a Közösség területén vagy harmadik államban teljesít termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást, feltéve, hogy gazdasági célú letelepedési helye kizárólag belföldön van, gazdasági célú letelepedési hely hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van kizárólag belföldön. (3) A (2) bekezdés <i>a)</i> és <i>b)</i> pontjában említett</p>	<p>hivatkozással egyidejűleg az adattartalom megváltoztatását is megkívánja.) A direktíva sokkal megengedőbb, mivel az üzenet akár a számla kiállításáról szóló sms/email üzenet is lehet. A felsorolt cikkekben és paragrafusokban az alapelvek párhuzamosak és megegyeznek. A magyar szabályozás viszont sokkal részletesebb, pontosítja az elvi lehetőségeket, de a direktíva keretein belül marad. Az elektronikus számlakibocsátást az Áfa törvényben első sorban az értékhatarok, a termékértékesítés szolgáltatásnyújtás körének felsorolása valamint a számla kibocsátási határidők érintik.</p>
--	--	---	--

	<p>adóalanyokra a 220. cikkben nem említett, a területükön teljesített termékértékesítésekre vagy szolgáltatásnyújtásokra vonatkozóan.</p> <p>Az első albekezdésben említett számlák tekintetében a tagállamok a 226., 230., 233., 244. és 246. cikkben felsoroltnál kevesebb kötelezettséget is előírhatnak.</p> <p>(2) A tagállamok felmenthetik az adóalanyokat a 220. cikkben említett számlaadási kötelezettség alól a területükön teljesített olyan termékértékesítésekre vagy szolgáltatásnyújtásokra vonatkozóan, amelyek a 110. és 111. cikk, a 125. cikk (1) bekezdése, a 127. cikk, a 128. cikk (1) bekezdése, a 132., 135., 136., 371., 375., 376. és 377. cikk, a 378. cikk (2) bekezdése, a 379. cikk (2) bekezdése és a 380–390. cikk értelmében – az előző fázisban megfizetett HÉA levonásának jogával vagy anélkül – adómentesek</p> <p><i>222. cikk</i></p> <p>A tagállamok számlakibocsátási határidőket írhatnak elő a területükön termékértékesítést és szolgáltatásnyújtást végző adóalanyok számára.</p> <p>L 347/42 HU Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2006.12.11.</p>	<p>esetben a számla annak a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának az adatait tartalmazza, amelynek teljesítése fejében járó ellenértékébe az előleg beszámítható.</p> <p>160. § (1) A számlakibocsátási kötelezettségnek a kötelezett saját maga, illetőleg - megbízása alapján és képviselétében - az általa választott meghatalmazott is eleget tehet. Utóbbi esetben a kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen és írásban különösen meg kell állapodnia egymással a számlakibocsátás elfogadásának feltételeiről és módjáról.</p> <p>(2) A számlakibocsátáshoz fűződő, jogszabályban meghatározott kötelezettségek teljesítéséért a kötelezettel együtt a meghatalmazott egyetemlegesen felelős abban az esetben is, ha a felek az (1) bekezdésben említett megállapodásban másként rendelkeztek.</p> <p>(3) Az ügylethez fűződő számlakibocsátási kötelezettségnek - feltéve, hogy annak nem a kötelezett saját maga tesz eleget - kizárólag egy meghatalmazott tehet eleget, még abban az esetben is, ha a kötelezett egyébként több személy részére is adott meghatalmazást.</p> <p>161. § (1) A számla kibocsátásában meghatalmazottként akár a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője, akár harmadik személy eljárhat.</p> <p>(2) A meghatalmazást írásba kell foglalni.</p> <p>(3) A meghatalmazás szólhat I ügylethez fűződő számlakibocsátási kötelezettség teljesítésére, vagy szólhat a számlakibocsátási kötelezettség általános érvényű teljesítésére.</p> <p>(4) A meghatalmazás korlátozása annyiban hatályos, amennyiben az magából a meghatalmazásból kitűnik.</p>
--	---	---

	<p>223. cikk</p> <p>Több különböző termékértékesítésről vagy szolgáltatásnyújtásról időszakonként egy összesítő számlát lehet kiállítani azon tagállam által meghatározandó feltételek mellett, amely területén a termékértékesítéseket vagy a szolgáltatásnyújtásokat teljesítették</p>	<p>162. § A megbízás és meghatalmazás 160. és 161. §-ban nem szabályozott kérdéseiben a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.</p> <p>163. § (1) Az adóalany a számla kibocsátásáról legkésőbb</p> <p><i>a)</i> a teljesítésig, <i>b)</i> előleg fizetése esetében a fizetendő adó megállapításáig, de legfeljebb az attól számított ésszerű időn belül köteles gondoskodni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdésben említett ésszerű idő</p> <p><i>a)</i> az ellenértéknek - ideértve az előleget is - készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő megtérítése esetében haladéktalan, <i>b)</i> egyéb, az <i>a)</i> pont alá nem tartozó olyan esetben, amelyben a számla áthárított adót tartalmaz, vagy annak áthárított adót kellene tartalmaznia, 15 napon belüli számlakibocsátási kötelezettséget jelent.</p> <p>164. § (1) A 163. §-tól eltérően, ha az adóalany</p> <p><i>a)</i> a teljesítés napján egyidejűleg, illetőleg <i>b)</i> a rá vonatkozó adómegállapítási időszakban ugyanannak a személynek, szervezetnek több, számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet teljesít, számlakibocsátási kötelezettségéről úgy is gondoskodhat, hogy azokról egy számlát (a továbbiakban: gyűjtőszámla) bocsát ki.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés <i>b)</i> pontja alkalmazásának feltétele, hogy a gyűjtőszámla alkalmazásáról a felek előzetesen megállapodjanak.</p> <p>(3) Az (1) bekezdés <i>b)</i> pontja szerinti esetben a 163. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ott említett ésszerű időt a gyűjtőszámla kibocsátásra kötelezett adóalanyra vonatkozó adómegállapítási időszak utolsó napjától kell</p>
--	--	---

számítani.

(4) Eltérő rendelkezés hiányában a gyűjtőszámlára egyebekben e törvénynek a számlára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Számlakibocsátási kötelezettség alóli mentesülés 165. § (1) Mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól az adóalany abban az esetben, ha

a) termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása a 85. § (1) bekezdése és 86. § (1) bekezdése szerint mentes az adó alól, feltéve, hogy gondoskodik olyan, az ügylet teljesítését tanúsító okirat kibocsátásáról, amely a Számv. tv. rendelkezései szerint számviteli bizonylatnak minősül;

b) a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője az ellenérték adót is tartalmazó összegét legkésőbb a 163. § (1) bekezdésének *a)* pontjában, illetőleg a 164. § (1) bekezdésének *a)* pontjában említett időpontig készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel maradéktalanul megtéríti, és számla kibocsátását az adóalanytól nem kéri.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontja nem alkalmazható a 6. § (4) bekezdésében, valamint a 29. és 89. §-ban meghatározott esetekben.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja nem alkalmazható abban az esetben sem, ha a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása

a) egy másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére történik;

b) az *a)* pont alá nem tartozó személy, szervezet részére történik, és az ellenérték adót is tartalmazó összege eléri vagy meghaladja a 900 000 forintnak megfelelő pénzüsszeget.

<p>Direktíva: 226-231 cikk</p>	<p>A számlák tartalma</p>	<p>Számla adattartalma</p>	<p>A direktíva és a magyar Áfa tv egymással összhangban van.</p>
<p>Áfa tv: 169-172, 176 §.</p>	<p>226. cikk Az ebben az irányelvben meghatározott különös rendelkezések sérelme nélkül, a 220. és 221. cikk értelmében kiállított számlákon a HÉA megállapítása céljából kizárólag a következő adatokat kell kötelezően feltüntetni: 1. a számla kibocsátásának dátuma; 2. a számlát egyedileg azonosító, egy vagy több számsorból álló sorszám; 3. a 214. cikkben említett HÉA-azonosítószám, amelynek felhasználásával az adóalany a termékértékesítéseket vagy a szolgáltatásnyújtásokat végezte; 4. a megrendelőnek a 214. cikkben említett HÉA-azonosítószáma, amelynek felhasználásával számára azon termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végeztek, amely esetében ő az adófizetésre kötelezett, vagy amelynek felhasználásával a 138. cikk értelmében értékesítettek számára termékeket; 5. az adóalany és a vevő (megrendelő) teljes neve és címe; 6. az értékesített termékek mennyisége és jellege,</p>	<p>169. § A számla kötelező adattartalma a következő: a) a számla kibocsátásának kelte; b) a számla sorszáma, amely a számlát kétséget kizáróan azonosítja; c) a termék értékesítőjének, szolgáltatás nyújtójának adószáma, amely alatt a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását teljesítette; d) a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének adószáma, amely alatt, mint adófizetésre kötelezettnek a termék értékesítését, szolgáltatás nyújtását teljesítették, vagy amely alatt a 89. §-ban meghatározott termékértékesítést részére teljesítették; e) a termék értékesítőjének, szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének neve és címe; f) az értékesített termék megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az e törvényben alkalmazott vtsz., továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, annak jelölésére - a számlakibocsátásra kötelezett választása alapján - az e törvényben alkalmazott SZJ, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető; g) a 163. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett időpont, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől; h) az adó alapja, továbbá az értékesített termék adó nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás adó nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;</p>	<p>A számla teljes adattartalmát illetve az egyszerűsítést is azonos elvek szerint fogalmazza meg a két jogszabály. A magyar szabályozás itt is konkrétabb, részletesebb, mint a keretjellegű direktíva. Az itt feltüntetett tartalmi kellekek alapján a törvényalkotó - még ha a törvény egyáltalán ki sem mondja - alapvetően a papíralapú, klasszikus számlatartalmat tartja szem előtt, mivel az elektronikus megjelenési forma csupán egy lehetőség a szabályozás szerint.</p>

	<p>vagy a nyújtott szolgáltatás mértéke és jellege;</p> <p>7. a termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás teljesítésének vagy befejezésének dátuma, vagy a 220. cikk 4. és 5. pontjában említett előleg átadásának (átutalásának) dátuma, amennyiben ezt a dátumot meghatározták, és az eltér a számla kiállításának dátumától;</p> <p>8. az adó alapja adómértékenként vagy adómentességenként, a HÉA nélküli összegár valamint az esetleges levonások, árengedmények vagy visszatérítések, ha az összegár ezeket nem tartalmazza;</p> <p>9. az alkalmazott HÉA-adómérték;</p> <p>10. a fizetendő HÉA összege, kivéve ha olyan különös szabályozást alkalmaznak, amely esetében ez az irányelv kizárja az adat feltüntetését;</p> <p>11. adómentesség esetén, illetve amikor az adófizetési kötelezettség a terméket beszerzőt illetve a szolgáltatás igénybevevőjét terheli: ezen irányelv vonatkozó rendelkezésére vagy a megfelelő nemzeti rendelkezésre történő hivatkozás;</p>	<p><i>i)</i> az alkalmazott adó mértéke;</p> <p><i>j)</i> az áthárított adó, kivéve, ha annak feltüntetését e törvény kizárja;</p> <p><i>k)</i> adómentesség esetében, valamint abban az esetben, ha adófizetésre a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője kötelezett, jogszabályi hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása <i>ka)</i> mentes az adó alól, vagy <i>kb)</i> után a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett;</p> <p><i>l)</i> új közlekedési eszköz 89. §-ban meghatározott értékesítése esetében az új közlekedési eszközre vonatkozó, a 259. § 25. pontjában meghatározott adatok;</p> <p><i>m)</i> utazásszervezési szolgáltatás nyújtása esetében jogszabályi hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a XV. fejezetben meghatározott különös szabályokat alkalmazzák;</p> <p><i>n)</i> használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség értékesítése esetében jogszabályi hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a XVI. fejezet 2. vagy 3. alfejezetében meghatározott különös szabályokat alkalmazzák;</p> <p><i>o)</i> pénzügyi képviselő alkalmazása esetében a pénzügyi képviselő neve, címe és adószáma. Számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalma</p> <p>170. § (1) A 168. § (2) bekezdésében említett okirat kötelező adattartalma a következő:</p> <p><i>a)</i> az okirat kibocsátásának kelte;</p> <p><i>b)</i> az okirat sorszáma, amely az okiratot kétséget kizáróan azonosítja;</p>
--	---	--

<p>illetve bármilyen más utalás arra, hogy a termékértékesítés vagy szolgáltatás adómentes vagy fordított adózási eljárás alá tartozik;</p> <p>12. új közlekedési eszköznek a 138. cikk (1) bekezdésében és</p> <p>(2) bekezdésének a) pontjában megállapított feltételekkel</p> <p>összhangban végzett értékesítése esetén a 2. cikk (2) bekezdésének</p> <p>b) pontjában felsorolt adatok;</p> <p>....</p> <p>229. cikk</p> <p>A tagállamok nem követelik meg a számlák aláírását.</p> <p>230. cikk</p> <p>A számlán szereplő összegeket bármilyen valutában ki lehet fejezni, feltéve, hogy a számlán fizetendő HÉA összege –</p> <p>a 91. cikkben meghatározott átváltási mechanizmus alkalmazásával</p> <p>– annak a tagállamnak a nemzeti valutájában szerepel, amelyben a terméket értékesítették vagy a szolgáltatást nyújtották.</p> <p>231. cikk</p> <p>A tagállamok ellenőrzés céljából előírhatják a területükön végzett termékértékesítésről vagy szolgáltatásnyújtásról kiállított számláknak, valamint a területükön letelepedett adóalanyok</p>	<p>c) hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;</p> <p>d)</p> <p>e) a számla adatának megnevezése, amelyet a módosítás érint, valamint a módosítás természetű, illetőleg annak számszerű hatása, ha ilyen van.</p> <p>(2) A számlával egy tekintet alá eső okiratra egyebekben e törvénynek a számlára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a 163. §-ban említett ésszerű időt a módosításra [(1) bekezdés e) pontja] jogalapot teremtő tény, egyéb körülmény bekövetkeztétől kell számítani.</p> <p>Számla adattartalmára vonatkozó egyéb szabályok</p> <p>171. § A gyűjtőszámlában az összes számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet tételesen, egymástól elkülönítve úgy kell feltüntetni, hogy az egyes ügyletek adóalapjai - a 169. § i) pontja, illetőleg ka) alpontja szerinti csoportosításban - összesítetten szerepeljenek.</p> <p>172. § A számlán az áthárított adót [169. § j) pontja] - a 80. § szerint meghatározott árfolyam alkalmazásával - forintban kifejezve abban az esetben is fel kell tüntetni, ha az egyéb adatok külföldi pénznemben kifejezettek.</p>	
---	---	--

<p>Direktíva: 232-237 cikk Áfa törvény: 175 §</p>	<p>által kapott számláknak a nemzeti nyelvrükre történő lefordítását.</p> <p>Számla elektronikus úton való továbbítása</p> <p>232. cikk A 2. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően kiállított számla papíron, illetve – a megrendelő beleegyezésétől függően – elektronikus úton is küldhető vagy rendelkezésre bocsátható.</p> <p>233. cikk (1) A tagállamok elfogadják az elektronikus úton küldött vagy rendelkezésre bocsátott számlákat, feltéve, hogy azok eredetének hitelessége és tartalmuk sértetlensége a következő módon biztosított:</p> <p>a) az elektronikus aláírásra vonatkozó közösségi keretfeltételekről szóló, 1999. december 13-i 1999/93/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 2. cikkének 2. pontja értelmében fokozott biztonságú elektronikus aláírással;</p> <p>b) az elektronikus adatsere jogi vonatkozásairól szóló, 1994. október 19-i 1994/820/EK bizottsági ajánlás (2) 2. cikkében meghatározott elektronikus adatsere (EDI) révén, ha a cserére vonatkozó megállapodás előírja az eredet hitelességét és az adatok sértetlenségét biztosító eljárások</p>	<p>175. § (1) Számlát elektronikus úton kibocsátani, illetőleg ilyen alapon rendelkezésre álló számlára e törvényben szabályozott jogot alapítani, kizárólag abban az esetben lehet, ha a számla és az abban foglalt adattartalom sértetlensége és eredetiségének hitelessége biztosított.</p> <p>(2) Az (1) bekezdésben említett követelménynek való megfelelés érdekében az elektronikus úton kibocsátott számlát</p> <p>a) az elektronikus aláírásról szóló törvény rendelkezései szerinti, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzővel kell ellátni; vagy</p> <p>b) az elektronikus adatszerrendszerben (a továbbiakban: EDI) elektronikus adatként kell létrehozni és továbbítani.</p> <p>(3) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának feltétele, hogy a számlakibocsátásra kötelezett és a termék beszerzője, szolgáltató igénybevevője előzetesen és írásban megállapodjon az EDI alkalmazásáról és használatáról.</p> <p>(4) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazása esetében a számlakibocsátásra kötelezett köteles gondoskodni arról is, hogy havi rendszerességgel az adott hónapban kibocsátott számlákról papíron kiegészítő összesítő jelentés készüljön, és azt a termék beszerzője, szolgáltató igénybevevője megkapja.</p> <p>(5) Külön jogszabály az (1) bekezdésben említett követelménynek való megfelelés érdekében az elektronikus úton kibocsátott számlára egyéb rendelkezéseket is megállapíthat.</p>	<p>Az Áfa törvényben nem szerepel semmilyen konkrét iránymutatás (tiltás sem) arra vonatkozóan, hogy az elektronikus számlatovábbítás hogyan történhet adózási szempontból is elfogadható módon. Ennek oka, hogy a direktíva nem számla kiállításról beszél hanem számla küldésről, továbbításról illetve rendelkezésre bocsátásról – lényegében azonos értelemben. Az Áfa törvény a számlák lényegét azok kiállításában ragadja meg, tehát ami a direktíva szerint továbbítás az lényegében az Áfa törvény szerint kiállítás (lásd 217. cikkhez fűzött megállapítás).</p> <p>Természetesen a magyar jogszabály is megadja lehetőséget, hogy más jogszabályok még szabályozhatják a kérdést, de az sem a továbbítás mikéntjére vonatkozik, hanem az Áfa törvénynek való alárendelést erősítve, a hitelesség kritériumainak való jobb megfelelést helyezi előtérbe.</p>
---	--	---	---

	<p>alkalmazását. A számlákat azonban elektronikus úton is el lehet küldeni vagy rendelkezésre lehet bocsátani más módon, amennyiben azt az érintett tagállam vagy tagállamok elfogadják. (2) A tagállamok azonban az (1) bekezdés első albekezdése a) pontjának céljából előírhatják továbbá, hogy a fokozott biztonságú elektronikus aláírás a 1999/93/EK irányelv 2. cikkének 6. és 10. pontja értelmében minősített tanúsítványon alapuljon, és biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel készüljön. (3) Az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának alkalmazásában a tagállamok – az általuk meghatározott feltételekre is figyelemmel – papíron kiállított, kiegészítő összefoglaló dokumentum megküldését is megkövetelhetik.</p> <p>234. cikk A tagállamok a területükön termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző adóalanyok számára nem írhatnak elő a számlák elektronikus úton való továbbítására rendelkezésre bocsátására szolgáló rendszer alkalmazásával kapcsolatos további kötelezettségeket vagy alaki követelményeket.</p> <p>235. cikk</p>	
--	---	--

<p>Direktíva: 233 cikk</p>	<p>A tagállamok egyedi feltételeket állapíthatnak meg a területükön végzett termékértékesítésről vagy szolgáltatásnyújtásról elektronikus úton kiállított számlákra vonatkozóan, ha a termékek vagy a szolgáltatások olyan országból származnak, amellyel nincs érvényben a 76/308/EGK irányelvben és az 1798/2003/EK rendeletben foglalthoz hasonló hatályú, kölcsönös segítségnyújtási jogi eszköz.</p> <p>236. cikk Amennyiben ugyanaz a megrendelő több számlát tartalmazó számlaköteget kap elektronikus úton, illetve ilyen bocsátanak rendelkezésére, akkor a különböző számlák azonos adatait elegendő csak egyszer feltüntetni, feltéve, hogy minden számla esetében a teljes információ hozzáférhető.</p> <p>237. cikk A Bizottság legkésőbb 2008. december 31-ig jelentést, valamint adott esetben az elektronikus számlázás feltételeinek módosításáról szóló javaslatot nyújt be az e területen várható jövőbeli technológiai fejlesztések figyelembevétele érdekében.</p>		
	<p>233. cikk (1) bekezdés utolsó mondat A számlákat azonban elektronikus úton is el lehet</p>	<p>–</p>	<p>Az direktíva meghagy egy „kiskaput” az egyes tagállamok részére, hogy</p>

	<p>küldeni vagy rendelkezésre lehet bocsátani más módon, amennyiben azt az érintett tagállam vagy tagállamok elfogadják.</p>		<p>egyéb elektronikus számlázási módokat is elismerjenek, azonban a magyar jogalkotó (konkrétan az az ÁFA törvényben) eddig nem élt ezzel a lehetőséggel.</p>
--	--	--	---

A fenti összehasonlításból kiderül, hogy a **magyar Áfa törvény lényegesen hangsúlyosabban kezeli a formai követelmények meglétét a klasszikus és az elektronikus számlázás tekintetében is, ellentétben a direktívával. A direktíva által felkínált egyszerűsítési lehetőségek lényegesen megengedőbbek, mint amit a hazai szabályozás alkalmaz**, továbbá olyan fogalmakat is bevezet, amit a magyar jogalkotás egyelőre nem vett át. A 238. cikk szerint a tagállamok beépíthetnék jogszabály rendszerükbe az egyszerűsített adattartalmú számlát. Ez akkor lehetséges, ha az jogszabály szerint teljes körű adattartalom feltüntetése technikailag nehéz vagy nem kivitelezhető.

A jelenlegi probléma abban fogalmazható meg, hogy a hazai ÁFA törvény által megfogalmazott elvek az uniós hozzáadott érték adó direktíván alapulnak, annak kötelező iránymutatásait követik és implementálják, azonban nem használják ki a direktíva által megengedett körben a speciálisabb szabályok alkotására adott felhatalmazást. Az egyszerűsítés igénye az elektronikus számlázás témakörében az Európai Bizottságban is felmerült, azonban a direktíva ilyen tárgyú módosítása még várat magára. *(Az itt későbbiekben javaslatként bemutatásra és definiálásra kerülő kisösszegű elektronikus számla fogalma a jelenlegi ÁFA direktíva szabályozásával nem ellentétes, azonban a direktíva folyamatban lévő módosítását követően az ÁFA törvény ismételt módosítása válhat szükségessé.)* A hazai vállalkozói szféra számára, tehát **azonnali és hathatós könnyítést jelentene az ÁFA törvény módosítása a direktíva 233. cikk (1) bekezdésének utolsó mondatában adott felhatalmazás alapján.**

2) Az 2006/112 EK direktíva és módosítás tervezetének összevetése

A jelenleg hatályban lévő uniós Hozzáadott Érték Adó, azaz Áfa direktíva egyszerűsítése és reformálása már nem az első lépésnél tart, hiszen korábban is léteztek törekvések arra, hogy egyszerűsítsék az elektronikus számlakibocsátás mikéntjét és csökkentsék az elektronikus aláírás miatt felmerülő további adminisztratív, infrastrukturális és archiválási terheket.

A direktíva módosításának igényének hátterét tehát az az **Uniós törekvés adja, hogy egyszerűsíteni kell a kis és középvállalkozások adminisztratív terheit**. Ennek fontos momentuma a számlázás módjainak megreformálása, amelynek egyik része az adattartalom ésszerűsítése (egyszerűsítése), másik tényezője pedig a papírmentes formák meghonosítása.

Célként fogalmazható meg, hogy az elektronikus számlák:

- **egyenrangúak legyenek a papír alapú számlákkal;**
- **a papíralapú számlákkal azonos feltételekkel elfogadják az ellenőrzést végző hatóságok;**
- **címzettekhez történő eljuttatása költséghatékony és elfogadott legyen;**
- **eljuttatásának módja jogszabály semleges legyen.**

A direktíva módosítás tervezete éppen ezeket a célokat ragadja meg, hiszen a **tartalmi egyszerűsítés a számla kezelésének egyszerűsítését is magával hozza**. A direktíva módosítás tervezete is természetesen elsődleges fontosságúnak tartja, hogy az adófizetés biztosított legyen, valamint a levonási jog csak az arra előírt feltételek esetén legyen gyakorolható. Ugyanakkor meghatározott feltételek beépítése esetén a direktíva módosítás tervezetének ezen szempontja összhangba hozható a módosítás tervezete által szintén elérni kívánt egyszerűsítés céljával.

Az elektronikus számla valójában csak egy megjelenési forma, az egyéb alaki kritériumok miatt azonban önállóan kezelendő kategória. Ennek az **önálló kategóriának az oka a hitelesség és eredetiség igazolását jelentő elektronikus hitelesítési (aláírási) eljárásban, illetve a zárt adatcsere rendszerben (EDI) keresendő.** A klasszikus számlázás esetén azonban megfontolandó lehet a direktíva módosítás tervezete szerinti - formai egyszerűsítési célt szolgáló - kétszintű számlázási szabályozás bevezetése, melynek fókuszába a továbbítás egyszerűsítését célzó szabályozás tehető.

A direktíva módosítás tervezetének egyik kulcseleme, hogy az elektronikus számlák továbbíthatósága csak akkor teremthető meg a papíralapú számlákkal azonos szinten, ha az elektronikus számlázás során árnyalásra kerül:

- a fokozott biztonságú elektronikus aláírás követelménye
- az EDI rendszerben történő adattovábbítás kényszere.

Ez pusztán **abból a szempontból is indokolt lehet, hogy megteremtse a direktíva logikai egységét.** A direktíva ugyanis nem tesz különbséget az aláírási típusok között, sőt szigorúan értelmezve épp ellentétes utasítást fogalmaz meg:

A 229. cikk szerint:

„A tagállamok nem követelik meg a számlák aláírását.”

Az elektronikus számlák továbbításához azonban technikai (segéd) kritériumot határoz meg a jogszabály, azaz a számlák eredetének és hitelességének igazolását elektronikus aláíráshoz köti. (233. cikk)

Amennyiben a számla eredetisége, hitelessége és adattartalma biztosított, úgy a számla küldés módja gyakorlatilag szabadon választott, akár egy arra hivatkozó üzenet is elegendő lehet (233. cikk (1) bekezdés utolsó mondat).

A direktíva előírásai lehetővé teszik a klasszikus számlára vonatkozó tartalmi előírások egyszerűsítését, amely – célját tekintve – az elektronikus számlázásra vonatkozó követelmények enyhítését, nevezetesen **az elektronikus számlatovábbítás fizikai csatornáktól való függetlenítésének lehetőségét is magában hordozza.**

3) A direktíva módosítás tervezetének lényeges elemei az elektronikus számlakibocsátás tekintetében

A módosítás tervezetének célja tehát az akadálymentesítés, és az uniós jogszabályok egymással harmonizáló átalakítása. Ezzel egyidejűleg meg kívánja teremteni az elektronikus számlák papír alapú számlákkal való egyenjogúságát. Ezzel kapcsolatban a direktíva módosítás tervezete előtérbe helyezi az egyszerűsített számla intézményének kiterjesztését, elsősorban a minimális adókockázattal járó területekre.

A technológiai semlegesség csak akkor biztosítható, ha a számlázás:

- tartalom
 - kibocsátás
 - megőrzés

tekintetében megkülönböztetés mentes.

Az ellenőrzést minden tekintetben biztosítani kell éppúgy, mint a számlák adattartalmához való, megőrzési időn belül történő hozzáférést.

Erre vonatkozóan a direktíva módosítás tervezetének konkrét megvalósulása a következő:

2. táblázat

Ely és módosítás	Eredeti direktíva szöveg	Módosított direktíva szöveg
Semlegesség elvének megvalósulása	218. cikk Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamok elfogadják a papír vagy elektronikus formában létező dokumentumokat vagy üzeneteket számlaként, ha azok megfelelnek az e fejezetben meghatározott feltételeknek.	<p>218a. cikk</p> <p>A tagállamok nem írhatnak elő az adóalany részére semmiféle, a számlák kibocsátására és megőrzésére vonatkozó, az ebben és a 4. fejezetben előírtaktól eltérő kötelezettséget vagy alaki követelményt, függetlenül attól, hogy a számlákat elektronikus úton vagy papíron továbbítják-e vagy teszik hozzáférhetővé</p>
Egyszerűsített számlakibocsátás joga	<p>220. cikk</p> <p>Minden adóalany köteles biztosítani, hogy az alábbi esetekben saját maga, vagy az, akinek részére a terméket értékesíti, illetve a szolgáltatást nyújtja, vagy egy, az adóalany nevében és megbízásából eljáró harmadik fél számlát bocsásson ki:</p> <p>1. másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy részére teljesített terméktértékesítés és szolgáltatásnyújtás;</p> <p>2. a 33. cikkben említett terméktértékesítés;</p> <p>3. a 138. cikkben megállapított feltételekkel végzett terméktértékesítés;</p> <p>4. az 1., 2. és 3. pontban említett terméktértékesítés teljesítését megelőzően a részére átadott (átutalt) előleg;</p> <p>5. másik adóalany vagy nem adóalany jogi személy által a szolgáltatás teljesítését megelőzően a részére átadott (átutalt) előleg esetén.</p>	<p>220a. cikk</p> <p>A tagállamok engedélyezik, hogy az adóalany egyszerűsített számlát adjon ki az alábbi esetekben:</p> <p>a) a terméktértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás utáni adóköteles összeg kevesebb mint 200 EUR;</p> <p>b) a kibocsátott számla a 219. cikk értelmében számlának tekinthető dokumentum vagy üzenet;</p> <p>c) a terméktértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás az előzetesen megfizetett adólevonásának jogával nem járóan adómentes és a számla kibocsátásáról gondoskodni köteles adóalany HÉA-alanyként van nyilvántartva az adózás helye szerinti tagállamban.</p> <p>Az első bekezdés c) pontja nem alkalmazandó, ha az érintett terméktértékesítés a 138.cikk értelmében adómentes</p>
Szabad továbbítás elve	<p>232. cikk</p> <p>A 2. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően kiállított számla papíron, illetve – a megrendelő beleegyezésétől függően – elektronikus úton is küldhető vagy rendelkezésre bocsátható.</p>	<p>232. cikk</p> <p>A 2. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően kiállított számla papíron, illetve elektronikus úton is továbbítható vagy rendelkezésre bocsátható.</p>

A fenti táblázatban is jelzett három alapelv meghatározza azt az irányt, amely a hazai Áfa szabályozás kismértékű kibővítésével megvalósíthatóvá tenné az elektronikus számlatovábbítás (számla-kiállítás) EU konform életbe léptetését. A későbbiekben javaslati lehetőségként részletesen bemutatásra kerülő kisösszegű elektronikus számla fogalmának bevezetése esetén nemcsak tartalmi és formai egyszerűsítésekkel lehetne számolni, hanem azzal a lehetőséggel is, hogy a számla eljuttatása a címzethez gyakorlatilag tetszőleges úton történhetne. Az elektronikus úton generált bizonylatok esetében ez a számla elektronikus letöltését is jelentheti, amely letöltésre csak akkor lenne szükség, ha a számla befogadójának a számla valamilyen célból lényeges.

A jelenlegi nehézkes, elektronikus aláíráshoz vagy kölcsönös megállapodáshoz kötött elektronikus számlakibocsátás és befogadás így teljesen akadálymentessé válhatna.

4. Az archiválás problematikája

A digitális archiválás kötelezettségét Magyarországon a 114/2007.(XII.29.) GKM rendelet (*továbbiakban: **GKM rendelet***) szabályozza. A **GKM** rendelet valójában keretjogszabály szerepet tölt be arra az esetre, ha egy másik jogszabály elektronikus formában való megőrzési, illetve archiválási kötelezettséget ír elő. A jogszabály nem megengedő: az elektronikus dokumentum hitelesítési módjától függetlenül, amennyiben hatályos jogszabály valamilyen megőrzési kötelezettséget ír elő, úgy ezt a GKM rendeletet kell alkalmazni.

Az archiválás történhet:

- archiválási szolgáltatón igénybevételével;
- az adózó saját eszközeivel legalább fokozott biztonságú aláírással és minősített időbélyegzővel;
- akkreditált szervezet által tanúsított zárt rendszerrel;
- EDI igénybevételével.

Valamennyi esetben a megőrzésre kötelezett a megőrzési kötelezettség lejártáig folyamatosan köteles biztosítani, hogy az elektronikus dokumentumok megőrzése olyan módon történjen, amely kizárja az utólagos módosítás lehetőségét, valamint védi az elektronikus dokumentumokat a törlés, a megsemmisítés, a véletlen megsemmisülés és sérülés, illetve a jogosulatlan hozzáférés ellen.

A rendelet értelmében a digitális archiválás elektronikus bizonylatok esetében nem csupán választható lehetőség, hanem velejárási kötelezettség – így a vállalkozásoknak elektronikus bizonylatok kiállítása esetén ezen kötelezettség teljesítésével is számolniuk kell.

Az e-számlát **befogadó** gazdálkodó szervezetnek ugyanúgy **archiválási kötelezettségei** vannak, mint a kibocsátónak (ha tényleg hitelesen szeretné megőrizni a számlát a kötelező megőrzési időn belül).

A jelenleg hatályos ÁFA, adózás rendjéről szóló és számviteli törvény kötelező jelleggel előírják a számlák elévülési időn belüli megőrzésének kötelezettségét, azért hogy az ellenőrzés maradéktalanul elvégezhető legyen. Az archiválás kötelezettsége természetesen a számla befogadóját is terheli, sőt az esetleges adólevonási jog bizonyítása érdekében ez számára különösen fontos. Ennek technikai megoldása sokféle lehet, így pl.:

- a könyvelőszoftverek szolgáltatásait ki lehet terjeszteni a bejövő elektronikus számlákat archiváló funkcióval;
- időszakos belső adatmentésekkel és azok elektronikus aláírásával, illetve
- külső archiválási szolgáltatókkal lehet a kötelezettségnek eleget tenni.

Az archiválás megoldásának további kifejtését a II.2.C fejezet tartalmazza.

III. AZ EGYSZERŰSÍTÉS BEVEZETÉSÉNEK IGÉNYE ELEKTRONIKUS VAGY DIGITALIZÁLT SZÁMLÁK TOVÁBBÍTÁSA ESETÉBEN; AZ ELŐNYÖK RÉSZLETES BEMUTATÁSA A MAGYAR GAZDÁLKODÓI KÖRNYEZETBEN, ESETLEGES KORLÁTOK ISMERTETÉSE

1) Az egyszerűsítés bevezetésének igénye elektronikus vagy digitalizált számlák továbbítása esetében

A jelenleg hatályban levő magyar szabályozás szerint elektronikus, azaz a papírformát elkerülő („papírkímélő”) számlázás és számlatovábbítás csak speciális – a II. fejezetben részletezettek szerinti - esetekben és szűk vállalkozói kör számára elérhető.

Az Áfa törvény 174. § (1) bekezdése értelmében „számla papíron vagy elektronikus úton egyaránt kibocsátható”, ugyanakkor az elektronikus úton kibocsátott számlára vonatkozóan jelentős szűkítést tartalmaz az Áfa törvény 175. § (2) bekezdése, amely szerint a számla hitelességének megőrzése kizárólag úgy biztosítható, hogy

„...az elektronikus úton kibocsátott számlát

a) az elektronikus aláírásról szóló törvény rendelkezései szerinti, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegzővel kell ellátni; vagy

b) az elektronikus adatszerendszerben (a továbbiakban: EDI) elektronikus adatként kell létrehozni és továbbítani.”

Elektronikus számla tehát Magyarországon ma kétféle módon bocsátható ki: elektronikus aláírással hitelesítve, vagy az elektronikus adatsere rendszerében, az ún. EDI-rendszerben.

- a) Az első esetben az elektronikus számla adattartalmának sértetlenségét az elektronikus aláírásról szóló törvény szerinti fokozott biztonságú elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel kell biztosítani. Az elektronikus számlával szemben támasztott **követelmények teljesítéséhez ilyenkor egy külön hitelesítés-szolgáltató adóalany közreműködése szükséges.**

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. Törvény szerint a *Fokozott biztonságú elektronikus aláírás* olyan elektronikus aláírás, amely:

- alkalmas az aláíró azonosítására,
- egyedülállóan az aláíróhoz köthető,
- olyan eszközökkel hozták létre, amelyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak, és

- a dokumentum tartalmához olyan módon kapcsolódik, hogy minden - az aláírás elhelyezését követően a dokumentumon tett - módosítás érzékelhető.

A külön hitelesítés-szolgáltató közreműködése – amely által a számla **megfeleltethető** a hitelességhez szükséges követelmények teljesítéséhez – a mikro és kisvállalkozások forráshiányos gazdálkodásához viszonyítva jelentős anyagi befektetést és még a felhasználói szintű ismeretek megszerzéséhez is tetemes energiárfordítást igényel.

- b) A második esetben, az **EDI rendszerben csak a számlakibocsátó és a vevő között zajlik az elektronikus adatsere**, nincs szükség harmadik közreműködőre. Az **elektronikus úton előállított és elküldött számlák kontrolljaként ilyenkor a havi rendszerességgel készített összesítő jelentés szolgál**, melyet a számlakibocsátó papír alapon küld meg vevőjének. Az EDI-rendszerben történő elektronikus számlázás alkalmazásáról **a feleknek előre, írásban meg kell állapodniuk** (azaz szerződést kell kötniük), valamint saját infrastruktúrát kell kiépíteni az elektronikus számlatovábbítás céljából, amely további idő, energia és forráslekötést igényel.

Az Áfa törvény fenti előírásai a számla hitelességét igyekeznek biztosítani, amely a számviteli törvény előírásaival együtt hiteles és zárt rendszert hoz létre a termékértékesítés, ill. szolgáltatásnyújtás (továbbiakban együttesen: szolgáltatásnyújtás) megvalósulásához, dokumentálásához, a szolgáltatást nyújtó és megrendelő felek közötti összhang, valamint a hiteles és zárt könyvviteli, ill. adórendszer biztosítása céljából.

A mostani jogszabályi kötelező feltételeknek megfelelő **e-számlát köteles-e befogadni a címzett?**

A jelenlegi jogszabályok alkalmazása esetén elmondható, hogy a számla címzettjének az elektronikusan generált számlát is be kell fogadnia. Ennek most feltétele, hogy a bizonylat a fenti a) illetve b) pontokban részletezett módon kerüljön kiállításra. A jelenlegi szabályozás alapján elsősorban a könyvelési rendszerben történő rögzítés vethet fel problémákat, mivel a számviteli törvény kontírozási és egyéb adminisztratív kötelezettséget ír elő, amit azonban csak írásban lehet megtenni. Mindemellett az is kijelenthető, hogy a számla „mindössze” könyvelési bizonylat szerepét tölti be, az ellenőrzés lehetőségét az elektronikus számlának kell biztosítania.

A számla hitelességéhez kapcsolódó követelmények biztosítása és betartatása elsősorban érdeke a magyar gazdaságnak, amellyel mind a hazai, mind a nemzetközi üzleti kapcsolatokban érvényesülő, a hitelezőket és piaci szereplőket egyaránt védő szabályozási folyamatok a hiteles és valós gazdálkodás kimutatását, valamint a közteherviselés érvényesülését szolgálják.

A hitelesség követelményének biztosítása mellett ugyanakkor – a változó gazdasági környezetre és a piaci szereplők között fokozódó üzleti kapcsolatokra való tekintettel – más, a vállalászási szektor összetevőit is figyelembe véve idővel

szükségessé válnak olyan, nemzetgazdasági szinten **egyre nagyobb jelentőséggel bíró érdekek és előnyök mérlegelése, értékelése, ill. érvényesítése, amelyek a vállalkozások költség hatékony gazdálkodását elősegítve (és részben egyszerűsítve) a magyar gazdaság versenyképességére is pozitív hatással vannak.**

Ezen érdekek mérlegelésekor a jogalkotónak a következő érveket célszerű figyelembe vennie:

- a mikro és kisvállalkozások az nemzeti jövedelem számottevő részét termelik meg és a munkahelyek teremtése tekintetében meghatározó jelentőségűek, azaz stabilan és hosszú távon foglalkoztatnak munkaerőt;
- a mikro és kisvállalkozások szektorában jelentős azon kör, ahol tipikusan kisebb összegű - jellemzően 50 ezer Ft alatti - az egyes számlák bruttó összege, ugyanakkor ezen „*kisebb*” összegű számlakibocsátások száma jelentős mennyiséget halad meg havi viszonylatban, amelyből az összes árbevétel meghatározó aránya származik. Ezen számlák jelentős része olyan vevők részére kerül kibocsátásra, akik végső fogyasztók, azaz nem gyakorolnak forgalmi adó levonási jogot a megkapott számla ellenében;
- az elektronikus számlázáson kívül a papír alapú számlázás költségei – így jellemzően a **nyomtatás, ajánlott, ill. tértivevényel történő postázás** – számottevő személyi és anyagi forrásokat kötnek le, amelynek adminisztrátori munkakörbe tartoznak, ugyanakkor a hozzájuk kapcsolódó bevételek – és igazoló dokumentumok – a vállalkozás likviditásának és működésének alapját képezik;
- jellemző a vállalkozások között a **számla postai úton történő megküldése**, amely – a felmerülő költségeken túl – a vállalkozások között több napot vesz igénybe. A szolgáltatások esetén a számla a teljesítésigazolások megérkezése után bocsátható ki szabályszerűen, amelynek postai úton való megérkezése további napokat vesz igénybe. Figyelembe véve azt a tényt, hogy a beérkező posta emberi erőforrással történő feldolgozása további munkanapokat vesz igénybe (közép-, és nagyvállalkozásoknál a belső szervezeti struktúra útján történő irányítás, kisvállalkozásoknál pedig a számlák könyvelőhöz történő meghatározott időközönként történő továbbítása) – amely tovább növekedhet egy esetlegesen korrigálandó tévedés vagy elírás esetén –, az Áfa törvény számlakibocsátásra vonatkozó 15 napos ésszerű határidejével történő összeegyeztetése (163. § 2 bekezdés b) pont) nem vagy csak kiemelkedő figyelemmel történő munkavégzés esetén biztosítható. Ezen, csak nehezen teljesíthető jogszabályi előírás betartását tovább nehezítik azok a tények, hogy:
 - a mikro-, és kisvállalkozások döntései alapvetően nem számviteli, ill. jogi ismeretekkel rendelkező, szűk tulajdonosi körnél koncentrálnak, ahol a könyvelők szakértelme – a fent kifejtett időbeli csúszás miatt – nem ad megfelelő lehetőséget a számlázással kapcsolatos szigorú határidők betartására,

- a közép és nagyvállalkozások esetén a tulajdonosi, ill. felelős döntési joggal rendelkező szerv hierarchikus távolsága nem teszi lehetővé az azonnali vállalati reakciót,
 - a kisebb összegű számlák nagy száma folyamatos egyeztetést igényel, amely tovább fokozza az egyeztetés munka és időigényét,
- az archiválási kötelezettség teljesítése elektronikus számlázás esetén további szolgáltatás bevonását és finanszírozását igényli, ha pedig a számlakibocsátó vállalkozás saját maga archivál, úgy ezt kizárólag egy költséges akkreditálással igazolt, zárt rendszer bevezetésével és működtetésével végezheti.

A fentiekben részletezett indokok alapján a jogalkotó **javíthatná a magyar gazdaság versenyképességét, ha a számlák továbbítása esetében felmentést engedne az Áfa törvény 175. § (2) bekezdése alól és a vállalkozások adminisztrációs terhének csökkentésével munkát, időt és energiát (így végső soron pénzt) takarítana meg.**

2) A számlázás és a könyvelés zártságának biztosítását szolgáló, a hitelesség követelményének fenntartása céljából megfontolandó szempontok

Az direktíva nyújtotta lehetőségek és a számviteli nyilvántartás hitelességének összehangolása céljából megfontolandó lehet olyan **szűkítő kritériumok figyelembe vétele, amelyeknek - részleges vagy teljes kombinációban történő – alkalmazásával csökkenthető az egyszerűsített elektronikus számlatovábbítás feltételeinek könnyítéséből fakadó bizonytalanság.** Ennek megfelelően az alábbi szempontok mérlegelését célszerű megfontolni:

- A. Az egyszerűsített **számla csak a banki átutalással rendezésre kerülő számlák esetében legyen megengedett**, a készpénzzel kiegyenlítésre kerülő számlákra a továbbítási feltételek könnyítése ne vonatkozzon

A könyvvitel zárt rendszert alkot, ahol a kibocsátott és a befogadott számlák a pénztár,- és a bank változásának lekönyvelésével teszi minden gazdasági esemény után rekonstruálhatóvá a társaság gazdálkodását. A hitelesség biztosítása érdekében megfontolandó lenne az **egyszerűsítés lehetőségét a banki átutalással rendezésre kerülő számlaforgalomra korlátozni, a bankszámlaforgalom ugyanis gazdasági eseményenként és tételenként végigkövethető.** Ennek megfelelően az egyszerűsítés banki forgalomban történő lebonyolításával elkerülhetővé válnak azok a visszaélési lehetőségek, amelyek az egyszerűsített eljárással befogadott számláknak a könyvelésből történő „kihagyásával”, a pénztárban megjelenő bevételhez kapcsolódó adókötelezettség elkerülését hivatottak korlátozni.

- B. Olyan összeghatár bevezetése, amely objektív korlátot jelent a számlakibocsátó számára és az egyszerűbb számlatovábbítás kifejezetten és kizárólag ezen összeghatár alatti számlákra vonatkozik

Meghatározott **összeghatár bevezetése a számla értékének korlátozásával kiküszöbölheti az egyszerűsítéshez kapcsolódó biztonsági követelmények részleges feloldásából eredő kockázatot.** Ezek tipikusan olyan kiadások, amelyek jellemzően nagy tételben fordulnak elő és rendszerint a napi gazdálkodás fenntartásához kapcsolódnak, következésképpen az adóellenőrzések esetén sem képeznek kiemelkedő figyelmet. **Bizonyos számlaérték felett a hitelességhez és a piaci szereplők védelméhez fűződő érdek ugyanis már megelőzi az egyszerűsítéssel elérni kívánt célhoz kapcsolódó előnyöket.**

Az összeghatár bevezetése mindenképpen célszerű és átgondolandó szempont, ugyanakkor annak konkrét meghatározása a célszerűség követelményével állapítható meg.

- C. A kisösszegű elektronikus számla fogalmának, összeghatárának meghatározása és az egyszerűsítés tartalma

A számlatovábbításhoz illetve számla-kiállításához kapcsolódó **egyszerűsítés bevezetésének egyértelmű beazonosítása céljából** megfontolandó lenne **bevezetni az ún. „kisösszegű elektronikus számla” fogalmát.** A kisösszegű elektronikus számla **definíciója magába foglalná azokat a számlákat, amelyek továbbítására vonatkozóan a jogszabály felmentést engedne a biztonsági követelmények egy része alól.**

A kisösszegű elektronikus számla összeghatárának meghatározása objektív módszerrel javasolt, amely *kielégíti az egyszerűség, közérthetőség és világosság követelményeit.* Az összeghatár tételes jogszabályi meghatározása lehetővé tenné a bonyolult és nehézkes jogértelmezés elkerülését. Így az egyszerűsítő szabályozás mindenki számára érthető és rutinszerűen alkalmazhatóvá válna a vállalkozások gazdasági kapcsolataiban. Ennek megfelelően a bruttó összeghatár meghatározásához fűzhető több előny, amely felülről határozza meg a számla végső összegétől függően az egyszerűbb számlázási követelmények alkalmazhatóságának lehetőségét.

A kisösszegű számla meghatározásának kiindulópontjaként az Európai Unió direktívában (részben más célból) meghatározott **200 eurós határérték vagy a (jelenleg hatályos) számviteli törvényben szereplő 100 ezer Ft-os egyösszegű költségként elszámolható eszközbeszerzés összeghatára javasolható.**

Az összeghatárt célszerű lenne az Áfa törvényben konkrétan meghatározni, amely összeg eléréséig alkalmazható az egyszerűsítési folyamat. A **felső határ tételes kimondása** minden jogalkalmazó számára lehetővé teszi az áfa kulcs miatti végösszeg növekedéséből adódó téves értelmezés elkerülését. Az összeghatár meghatározása **forintban** lenne célszerű a napi árfolyamváltozásból eredő határ ingadozásának elkerülése végett

Az egyszerűsítés tartalma az **Áfa törvény 175. § (2) bekezdése alóli mentesítés, melynek következtében a számlakibocsátónak nem lenne szükséges a számlát és az ahhoz kapcsolódó teljesítésigazolást postai úton megküldeni a vevő felé, hanem a**

számla hitelesnek tekintett lenne elektronikus továbbítás esetén is, anélkül, hogy az elektronikus aláírásról szóló törvény rendelkezései szerinti, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírás és minősített szolgáltató által kibocsátott időbélyegző, illetve az elektronikus adatsere rendszerben elektronikus adatként kellene azt létrehozni és továbbítani.

Ennek megfelelően elegendő, ha a szabályszerűen kiállított számlát ezen feltételek nélkül állíthatná ki és a legcélszerűbb elektronikus formában a vevő felé továbbíthatná a számlakiállító, amelyet a vevő nyomtatással akár papír alapú formátumban is megtekinthetne. Azonban hangsúlyozandó, hogy a kisösszegű elektronikus számla használatának célja a papír formátumú megőrzés elkerülése is, ezért az ilyen formában befogadott bizonylat archiválására elegendő lenne a számla digitálisan megőrzött változata.

Kívánatos lenne, hogy az egyszerűsítéssel összhangban jelentősen enyhüljenek a GKM rendelet szerinti archiválási kötelezettségre vonatkozó előírások. .. Ennek megfelelően az egyik irányként megemlíthető, hogy a számlát kibocsátó fél esetében a számlázó rendszer archiválja a kimenő elektronikus számlákat, a számát befogadó oldalon pedig – ezzel összhangban – a könyvelő szoftvereknek is lehetne ilyen archiváló modulja, de bármelyik pénzügyi szoftver képes lehet a bejövő számlák tárolására és megőrzésére.

Az ebből adódó esetleges kockázatokat tovább csökkentheti olyan rendszerek bevezetése, amelyek lehetővé teszik, hogy a kiállított számláról az adóhatóság azonnal tudomást szerezzen a kiállító számlakészítő szoftvere és az adóhatóság számítógépes rendszere közti kapcsolat révén. Ilyen kommunikációs rendszerek már számos Európai Unió tagállamban működnek, és mára már biztosra vehető, hogy a ezen megoldás – nem is kifejezetten az elektronikus számlakiállítás miatt – gyökeret fog eresztetni valamennyi piacgazdaságban, ugyanis meglehetősen hatékony és alapos kontrollt biztosít az adóhatóságok számára a számviteli fegyelem terén.

A GKM rendelet jelenleg hatályos szövege a kisösszegű elektronikus számlák archiválását – amennyiben annak módosítására nem kerülne sor – olyan rendszerben tenné kötelezővé, amelyről akkreditált tanúsító szervezet igazolja, hogy kizárja az utólagos módosítás lehetőségét, valamint védi az elektronikus dokumentumokat a törlés, a megsemmisítés, a véletlen megsemmisülés és sérülés, illetve a jogosulatlan hozzáférés ellen:

„Amennyiben az elektronikus dokumentumot nem látták el legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással, vagy az elektronikus adatsere rendszer alkalmazásával létrehozott elektronikus dokumentum megőrzése nem a 6. § szerint történik, akkor az elektronikus dokumentum megőrzésére olyan rendszer használható, amelyről akkreditált tanúsító szervezet által kiállított tanúsítvány igazolja, hogy megfelel a 2. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek (megőrzés zárt rendszer alkalmazásával)”

Mindenképpen kívánatos lenne, hogy a kisösszegű elektronikus számla bevezetése magával vonja az archiválási kööttségek feloldását is, ugyanis akkreditált szervezet által tanúsított zárt rendszer bevezetése olyan anyagi nehézséget okozna a kis- és középvállalkozások számára, amely esetükben kétségessé tenné az ilyen számlák által biztosított előnyök kiaknázhatóságát.

D. A kisösszegű elektronikus számla hitelesként való elismeréséhez kapcsolódó előnyök részletes bemutatása a magyar gazdálkodói környezetben

A kisösszegű elektronikus számla hitelesként való elismeréséhez kapcsolódó előnyök részben a bevezetésének mérlegelésekor felsorolt érvekkel állítható párhuzamba, mellyel **a vállalkozások adminisztrációs terhei csökkennek és a hazai gazdaság versenyképessége növelhető.**

A kisösszegű számla hitelességéhez kapcsolódó előnyök az alábbi területeken a következő versenyelőnyöket hordozzák magukban:

- **gyorsabbá válik a vállalkozások közötti, ill. a vállalkozások és az egyéni vevők közötti számlaforgalom, egyszerűsödik a hibák kijavítása** és szorosabbá válik a vállalkozások és az ügyfelek közötti együttműködés;
- érzékelhető lenne a vállalkozások **adminisztratív jellegű tehermentesítése**, melynek következtében a felszabaduló munkaerő, idő és energia az érdemi üzleti lehetőségek kimerítésére, a vállalkozás fellendítésére fordítható;
- csökkennek a papír alapú számlázás költségei, az **ajánlott ill. tértivevénnyel történő postázás és a fokozott biztonságú elektronikus aláírás, ill. időbélyegző kiiktatása miatt olcsóbbá válik a vállalkozás** fenntartása;
- egyszerűsödik a kisösszegű számlák rendezése, egyeztetése és lekönyvelése, **átláthatóbbá és világosabbá válik a könyvelés;**
- **javul a számviteli rend és a számviteli fegyelem, javulnak a jogkövetési feltételei,**
- **javul a magyar gazdaság versenyképessége.**

3) A bevezetés korlátainak ismertetése

A kisösszegű elektronikus számlázás egyszerűsítéséhez kapcsolódóan a jogalkotónak célszerű figyelembe vennie, hogy a **bevezetés szükségszerűen számos jogszabály változását vonja magával, amelynek a gyakorlatba való átültetése, ill. annak megkezdése lépcsőzetesen és megfelelő előkészületek után lehetséges.**

A kisösszegű számlázás-elektronikus egyszerűsítéséhez kapcsolódó jogszabályok és azok vállalkozási szintű meghonosítása az egyszerűsítéshez kapcsolódó előnyök ismertetését és terjesztését is megköveteli, hiszen (mint bármilyen újítás), ez is a vállalkozási gyakorlat általi elfogadása és gyakorlati alkalmazhatósága esetén terjed el. Ezzel együtt elsőrendű követelmény olyan **konzisztens, egymással összhangban levő és a gyakorlati kérdésekre széles körűen választ adó jogszabályi rendelkezések hatályba léptetése, amelyek egyértelmű szabályozással, jogalkalmazási bizonytalanságot kizáró módon és formában vezetnek be a számlázás egyszerűsítését (pl. összeghatárhoz kapcsolódóan).**

A rendszer bevezetése esetén továbbra is biztosítani kell a **könyvvitel zártságát, a piaci szereplőknek a hiteles beszámolóba és könyvvizsgálatba vetett bizalmát, a hitelezők követelésekhez fűződő érdekeit és minimálisra kell csökkenteni az új szabályozásból fakadó bizonytalanság, ill. visszaélési lehetőség kockázatát.**

Kiemelkedő jelentősége van a **számla benyújtása megtörténtéhez kapcsolódó igazolási és bizonyítási feltételrendszernek**, amelynek **megfelelő biztosítékokat szükséges nyújtania a számla elküldéséhez, megérkezéséhez, hitelességéhez és kétség esetén mindezek bizonyíthatóságához**. Ezen szabályozás bevezetésekor meghatározó jelentősége van az egyszerűsítéshez kapcsolódó, a fenti 2) bekezdésben részletezett feltételek megfontolásának ill. alkalmazásának.

IV. AZ EGYSZERŰSÍTÉS BEÉPÍTÉSI LEHETŐSÉGE A JELENLEG HATÁLYOS MAGYAR SZABÁLYOZÁSBA

A jelenleg hatályos direktíva nem tartalmaz tiltó rendelkezést arra nézve, hogy a javasolt számlázási és számlatovábbítási rendszer egyszerűsítése a hazai jogszabályok nemzeti hatáskörben való módosításával bevezetésre kerülhessen, sőt a 233 cikk (1) bekezdés utolsó mondata kifejezetten meghagyja azon lehetőséget az egyes tagállamok részére, hogy más módon is szabályozzák a tárgykört. Ettől függetlenül elképzelhető, hogy a közeljövőben a **direktíva módosítás tervezete** kötelezően előírja majd egy, a jelen tanulmányban preferált kis értékű elektronikus számlához hasonló jogintézmény bevezetését.

Az egyszerűsítés bevezetése tehát a direktíva módosítás tervezetének elfogadásától függetlenül, a magyar jogszabály módosítási tervezetek előkészítésével és módosításával lehetséges. Az így bevezetett kisösszegű elektronikus számla előfutáraként működhetne azon jogintézménynek, amelyet a **direktíva módosítás tervezete** már megfogalmazott, és amely valamilyen formában előbb vagy utóbb minden bizonnyal részévé válik az Európai Unió jogának. A kisösszegű elektronikus számla mindenképpen törvényi szintű szabályozást igényel, amelynek bevezetése következtében az alábbi jogszabályok módosulnának:

- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2001. évi XXXV. törvény az elektronikus aláírásról
- 46/2007. (XII. 29.) PM rendelet az elektronikus számlával kapcsolatos
- egyes rendelkezésekről
- 24/1995. (XI. 22.) PM rendelet a számla, egyszerűsített számla és nyugta
- adóigazgatási azonosításáról, valamint a nyugta adását biztosító
- pénztárgép és taxaméter alkalmazásáról
- 114/2007. (XII. 29.) GKM rendelet a digitális archiválás szabályairól
- 13/2005. (X.27.) IHM rendelet a papíralapú dokumentumokról elektronikus
- úton történő másolat készítésének szabályairól
- APEH Közlemény az elektronikus úton kibocsátott számlákra vonatkozó
- egyes rendelkezések értelmezéséről (2009.10.26.)

1) Az egyszerűsített számlázás bevezetésének technikai előkészítése

Az egyszerűsített számlázás bevezetését a technikai előkészületek hiánytalan megtétele után célszerű elkezdni.

A kétlépcsős számlázási rendszer bevezetése elsősorban az Áfa törvény változását vonja maga után, amelyben konkrétan meg kell határozni a kisösszegű számla fogalmát, tartalmát és annak továbbításához kapcsolódó mentességet.

A könyvviteli rendszer zártságát és az arra vonatkozó konkrét előírásokat a számviteli törvény határozza meg, amelynek előírásai a beszámolót alátámasztó dokumentációra is kiterjednek. Ennek keretében szükséges lehet a számviteli törvény archiválással kapcsolatos részleteinek kiegészítése, ill. megváltoztatása is abból a célból, hogy az egyszerűsített számlázás feltételei hiánytalanul teljesüljenek.

2) A konzisztencia megteremtése a kapcsolódó jogszabályokkal

Egy új rendszer bevezetésénél kiemelkedő jelentősége van a konzisztenciának, azaz a bevezetésre kerülő mentesség, egyszerűsítés összhangjának a többi kapcsolódó jogszabállyal. Ennek megfelelően tételesen szükséges vizsgálni, hogy az egyszerűsített számlázás Áfa törvényben és számviteli törvényben meghatározott módosulása milyen más szabályok tekintetében okozhat módosulást, amelyek kifejezetten hivatkozást vagy utalást tartalmaznak az Áfa törvényben megjelenő változásra, avagy logikai összefüggésben állnak azzal.

V. A BEVEZETÉS FELTÉTELEINEK BEMUTATÁSA, A MÓDOSÍTÁSOK, ILLETVE A BEVEZETÉS IDŐBELI ÜTEMEZÉSÉNEK ÁTTEKINTÉSE; JAVASLAT AZ ISZT SZÁMÁRA A MEGVALÓSÍTÁS KÖVETKEZŐ LÉPÉSEIRŐL

1) Az kisösszegű elektronikus számlázással szemben támasztott feltételek és követelmények bemutatása

A jogrendszerben a pénzügyi és adózási szabályok, mint a gazdaságpolitika egyik fő végrehajtó eszköze módosul a leggyakrabban. A gyökeres változások a pénzügyi,- és gazdaságpolitika stratégiai irányvonalát követik, míg az apróbb, éves szintű korrekciók elsősorban a költségvetés korrekcióját szolgálják. A gyakori módosítások számos kapcsolódó jogszabály változtatását eredményezik, amelyeknél a változások következetes keresztülvezetése a jól működő és átlátható vállalkozóbarát gazdaságpolitika alapja.

Az adózási jogszabályok között is észlelhető az egyetemes informatikai fejlődésnek az információs társadalom felé mutató iránya, amely az új évezred egyik legfontosabb kihívása a jogalkotó számára. Ezáltal egyszerűsíthető és megteremthető az összhang az elektronikus nyilatkozattétel ill. adattovábbítás jogszabályi feltételeivel az üzleti életben, a közigazgatásban és az információs társadalom által érintett más életviszonyokban.

A jogszabályoknak egyértelműnek és átláthatónak kell lenniük, amely elősegíti az adóalanyok számára a jogalkalmazást, ill. a jogkövetést, valamint **kielégíti az egyszerűség, közérthetőség és világosság** követelményeit is..

3) Az kisösszegű elektronikus számlázás bevezetésének időbeli előkészítése és lefolytatása

Az kisösszegű elektronikus számlázás bevezetésének előkészítésére sor kerülhet a direktíva módosítás tervezetének elfogadása előtt vagy az után is. Azonban az előbbi esetben a magyar gazdaság már előre kiaknázhathatna egy ilyen egyszerűsítő jogintézményből adódó előnyöket. Különösen megfontolandó a mielőbbi bevezetés, tekintettel arra, hogy az uniós jogalkotási mechanizmus bonyolultsága és az uniós szinten nehezen meghatározható politikai szándék következtében a direktíva módosítás tervezetének elfogadása elhúzódhat.

4) Javaslat az ISZT számára a megvalósítás következő lépéseiről

Az ISZT-nek az egyszerűsítés bevezetése melletti érvekkel – például a jelen háttér tanulmánnyal ill. annak kivonatával – érdemes befolyásos szakmai szervezetek és vállalkozások támogatását megszereznie. Ez képezné alapját azon folyamatnak, amellyel megfelelő támogatást kaphat a javaslati csomag az érdekszövetségek képviselőivel történő előzetes egyeztetéshez.

A törvényhozási folyamatot a fentiekén túl a parlamenti képviselők meggyőzésével lehet elindítani, az érdekszövetségek és a nagyvállalkozások érdekkörét is felhasználva. A szöveges törvényjavaslatok kidolgozására ajánlott a jogi szakmai képviselet; a megfelelő támogatottságú és precíz jogszabályi formába öntött indítványok, ill. előterjesztések könnyebben kapnak széles körű támogatást.

* * *